

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، آلتی
آیلغی (۳۵) غروشدر .
ممالك اجنبیه ده سنه لکی (۱۷)، آلتی
آیلغی (۹) فرانقدر .

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائرة مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشندر .

§

مسلكه مراقق آثار مع الممنونیه قبول
اولنور . درج ابدله یں یازیلر اعاده
اولونماز .

المجله

س ۶ ۱ ۳ ۳ ۰ ۱ ۳ ۳ ۰ ۱ ۳ ۳ ۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : ع ادیب اشرف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۸۴

۲۳ ربیع الاول ۱۳۳۲

پنجشنبه

۶ شباط ۱۳۲۹

جلد ۱۲

اخطارات

رساله مزدن آلتدیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی برغزته طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالری واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نومرودی محتوی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلر
آدرس لرینک فرانسزجه ده یازلمسی رجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی زمان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور .

نَفْسِ شَرِیفِ

اسلامیت و تعدد زوجات

— ۵ —

بوندن اولکی مقاله ده یازدیغیز و جله تعدد زوجات اسلامیتده مأمور به دکل ، بلکه مأذون فیه در؛ فرنکارک ، فرنک مقلد لرینگ ، « دین » دن بی خبر جاهل لریک ، هوا پرست لریک اکلاد قلی کبی ؛ قرآن علی الاطلاق تعدد زوجات ایله آمر دکل در . قرآن ده علی الاطلاق تعدد زوجات ایله امر دکل ، بلکه بوندن — مطلق بر تعدد دن — صراحة نهی وارد . ایشته مساعده تعددی کویسترن آیت کریمه ایله ماقبلنده کی آیت جلیله : « واتوا الیتامی اموالهم ولا تبدلوا الحیث بالطیب ولاتأکلوا اموالهم الی اموالکم ؛ انه کان حوباً کبیراً . وان خفتم الا تقسطوا فی الیتامی فانکحوا ما طاب لکم من النساء مثنی وثلث ورباع ، فان خفتم الا تعدلوا فواحدة او ما ملکت ایمانکم ؛ ذلک ادنی الاتعولوا . وآتوا النساء صدقاتهن نحله ؛ فان طبن لکم عن شیء منه نفساً فکلوه هنیئاً مریئاً . »

بو آیتلر سورة نسیاه منسوبدر ؛ بوسورة جلیله ده « واعبدوا الله ولا تشركوا به شیئاً » آیتله قدر اولان آیتلر ایله تکمیل ، اهل و عیال ، اقربا ، زوج و زوجیه متعلق اولان احکام شرعیه بیان ایدلمکده در . بونک ایچوندرکه سورة جلیله نك اولنده انسانلرک نفس واحده دن خلق اولدینی بیان بیوریلررق انسانلر آردسندکی اخرت عمومیه به ، قرابته اشارت بیورلدی . بوندن صوکره جناب حق انسانلردن یتامی ، قادینلر... کی ضعیف اولانلرک حقوقی بیانه شروع ایدرک بونلرک حقوقنک التزام ایدلمسنی امر ایله دی . ایشته بو آیت کریمه لریک برنجیسی ده طوغریدن طوغری به یتیم لره ، ایکنجیسی یتیم لره مناسبیله قادینلره تعلق ایدبور . یاخود بعضی لرینگ دیدک لری وجهله برنجی آیت طوغریدن طوغری به اموال ایتامه ، ایکنجی آیت بالاساله یتیم لریک نفسنه ، بالتبع ده اموالنه تعلق ایتیمکده در . بناء علیه بورادن مستفاد اولان جواز تعدد ، بر حکم مستقل اریق اوزره دکل ، بلکه بالتبع و بالمناصبه ذکر ایدلمش در . آیت کریمه نك سبب نزوله کانهجه : مفسرینک بیانه کوره برنجی ایتک سبب نزولی بی غطفاندن بذات در ؛ بوذانک تحت وصایت و ولایتده بر یتیم که عمومجه سنک اوغلی ایدی — بولنیوردی . یتیم سن رشده بالغ اولدینی کبی کندینه عائد اولان مالی ایسته دی ایسه ده عمومجه سی اولان ذات ویرمکدن امتناع ایله دی . بونک اوزرینه « و آتوا » آیت کریمه سی نازل اولدی . اولجه مالی ویرمکدن امتناع ایدن ذات آیت کریمه بی ایشدنجه « نعوذ بالله من الحوب الکبیر » دیهرک یتیمک مالی کندیسنه ویردی . مفسرین کرام حضر اتندن شیخ محمد عبده مرحوم دیورکه : « جناب حق بو آیت کریمه ده ماللرینی یتامی یه ویرمکه امر ایدبورکه بوندن مقصد ، یتیم لریک مالی یالکیز کندیلرینه ویروب ، اولنرک مالندن هیچ کیمسه نك اکل ایتیمه سی در .

بناء علیه سن رشده بالغ اولنجه به قدر کسوه و نفقه لرینه لازم کان مبالغ صرف اولنور ، کری به تراکم ایدن شی ده سن رشده بالغ اولنجه کندیسنه تسلیم ایدیلر ، یتیمک مالندن کرک و لیسنک ، کرک بشقه . لرینگ هیچ بر صورتله استفاده ایتلمی جائز دکل در . او حالده آیت کریمه دن مقصد ، یتیمک مالی محافظه و اومالندن یالکیز یتیمک انتفاع ایله میسی در ؛ چونکه یتیم ضعیف اولدینی جهته مالی حفظ ایتیمکه ، حقوقی مدافعه به قادر دکل در . »

ذاتاً بو ، آیت کریمه نك معناسندن صراحة اکلایشیلمکده در . چونکه جناب حق ، « و آتوا الیتامی اموالهم = یتیم لره ماللرینی ویرک ! » بیوردقندن صکره « ولا تبدلوا الحیث بالطیب = حلالی بر اقوب ده حرام ایله [کندی مالکیزی صرف ایتیمه کز مباح اولان یرلرده یتیمک مالیله] تمتع ایتیمک » بیسوربور .

مفسرین ، بورادکی « خیث » ی حرام ایله « طیب » ی ده حلال ایله تفسیر ایتدکن صوکره دیورلرکه : انسانک کندی مالی ایله تمتع ایتیمی ، مشروع اولان یرلرده مباح در ؛ اگر بوکی یرلرده کندی مالی ایله انتفاع لانه بی بر اقوب ده یتیمک مالی ایله انتفاعه قالفارسه حلاله مقابل حرامی ارتکاب ایتیمش اوله جفندن نهی در . کندی مالی صرف ایتیمی لازمکن بره یتیمک مالی صرف ایتیمسی جائز اولدینی کبی ، یتیمک مالی کندی مالنه قاریشیدیررق یمه سی ده جائز دکل در . ایشته آیت کریمه نك نهایی اولان « ولاتأکلوا اموالهم الی اموالکم انه کان حوباً کبیراً = یتیم لریک مالی کندی مالکیزه ضم ایدرک دخی یمه نك ؛ چونکه بو [یتیمک مالی کندی مالی ایله قاریشیدیروب یمک ، یاخود کندی مالی صرف ایتیمسی مباح اولان بره یتیمک مالی صرف ایدوب ده حلاله مقابل حرامی ارتکاب ایتیمک] بک بیوک کناه در . »

کوریلدورکه : برنجی آیت کریمه ایله بیان ایدیلن حکم ، زمان جاهلیته یتیم لره حقنده روا کوریلن ظلم و حقسنزلی تمامیه منع ایدرک اولنرک حقوقی صیانت ایتیمکدن عبارت در .

ایکنجی آیت کریمه به کلنجه ، بونده ده دینلورکه : « وان خفتم ان لاتقسطوا فی الیتامی فانکحوا ما طاب لکم من النساء مثنی وثلث ورباع وان خفتم ان لاتعدلوا فواحدة او ما ملکت ایمانکم ، ذلک ادنی ان لاتعولوا ، و آتوا النساء صدقاتهن نحله ؛ فان طبن لکم عن شیء منه نفساً فکلوه هنیئاً مریئاً = اگر یتیم لره حقنده عدالت ایدمه مکه مکن قورقارسه کز ، یتیم اولمیوب ده سنرک ایچون طیب ، حلال اولان قادینلردن ایکیشر ، اوچر ، ددر عدد تزوج ایدک ؛ اگر بونلر آرمه سندمه عدالت ایدمه مکه مکن قورقارسه کز ، بردن زیاده آلمایک ، یاخود الکیزده بولنان جاریه ایله اکتفا ایدک ؛ بوجهت ظلم و جورده بولنه مکزه ده یاقین در [اگر بویله یاپارسه کز ظلم و جوردن قورتولورسکنز] . قادینلره ، ازریکزه واجب اولان مهر مسما ی ویرک ؛ اگر اولنر رضالریله مهر لرندن سنزه ویرلرسه اونی ایسته دیکی کز کبی ییکز . »

برنجی آیت یتیم لریک مالی حقنده اولدینی کبی بو آیت کریمه ده

بر یتیم ذکر اولیور، آندن سوکره شویله یاک، بویله یاک دینور، بناء علیه بو آیت کریمه دده مقصد الهی نه اولدیغنی آلامق ایچون آیتک سبب نزولنی بیلیمککمز ایجاب ایدیور .

آیت کریمه نك سبب نزولی حقنده متعدد قوللر وار ایسه ده نتیجه اعتباریه هپسی بریره واریور . صحیحینه ، سنن نسایده ، بیهقیده ، ابن جریرک ، ابن منذرک ، ابن ابی حاتمک تفسیرلرنده عروة ابن الزبیردن نقلاً بیان اولدیغنه کورده : عروہ خالسه اولان حضرت عائشه رضی الله عنہایه بو آیت کریمه دن سؤال ایدیور؛ حضرت عائشه رضی الله عنہا ده ایضا حانده بولایور . حضرت عائشه نك جولا بندن اکلایلیورکه : زمان جاهلیته بر کیمسه تحت وصایتک اولان یتیمک مالی ، جمالی خوشنه کیدرسه اونی خارجه تزویج ایتیه یوب کندیسنه نکاح ایدرک مالنه ، جمالنه طمعاً بر چوق یتیملری تحت نکاحنده بولندیورودی . فقط ، بونلرک مهر مثانده عدالت یامیوردی ؛ اویقیملره خارجدن آلمش اولدیغنی قادینه ویردیکی مهر مثل کی مهر ویرمیه رن نقصان ویریوردی .

بونک ایچون درکه بو آیت کریمه نازل اوله رق بویله یانلری بوفعللرندن نهی ایله دی . نفقه و مهرلرنده عدالتی تمامها ایفا ایتهدکجه ولی ووصیسی بولندقلری یتیملری نکاح ایتملری جائز اولمیدنی ، فقط یتیم اولمیلرندن درده قدر نکاح ایدیبیله چکلری بیلدیرلدی . مع مافیہ اونلر آره سندده عدالتک وجودنی شرط ایتکله ، علی الاطلاق درده قدر آلامق جائز اولمیدنی کوستریوردی .

سبب نزولندن اکلایلیغنه کوره آیت کریمه نك مال منیفی شو دیمک اولور : « اکر سنر ، تحت وصایتک زده بولسان یتیملری نکاح ایدر ، قرابت طولایسیله ماللری یمک دن ، مهرلری خصوصنده ایفا عدالت ایدمه مکدن قورقارسه کز اونلری آلمایک ده یتیم اولمیلرندن ایکی یه ؛ اوجه درده قدر نکاح ایدک ؛ اکر بونلر بیننده عدالت یایه مامقدن قورقارسه کز بردن زیاده آلمایک ، یاخود هیچ آلمیوب الکزده ملککز اولان جاریه ایله اکتفا ایدک ! »

دیگر ایکی روایت ده وارکه اونلرده نتیجه اعتباریه بورایه واریور . آنک ایچون شیخ محمد عبده مرحوم حضرت عائشه نك قولنی مختصراً نقل ایتدکن سوکره دیورکه : « کویا ، جناب حق بو آیت کریمه ده شویله دیمش اولیور : سنر یتیملر ایله تزویج ایتک ایستر وزوجیت مناسبتیه ماللری اکل ایدیورمکدن قورقارسه کز اونلر ایله تزویجی ترک ایدک یتیم اولمیوبده سنره نکاحی جائز اولان قادینلری آلیکز »

ابن جریر بر روایت ده ذکر ایدیورکه اوده شودر : « و آتوا الیتامی . . . ! » آیت کریمه سی نازل اولدقن سوکره ناس ، اموال ایتام حقنده تحوب ایتیه ، آجنمه یه باشلایلر ، اونلر قارشى ظلم ایتمکدن تحاشی ایله دیلر ؛ لکن قادینلر حقنده عدالتلرک یاماقدن هیچ قورقورلردی . اونلری سکز ، اون ، حاصلی ایسته دکلری قدر نکاح ایدرلر و بو خصوصده

عدالتی ده کوزتمزلردی . ایشته بوفالنی ده قالدیرمق ایچون « فان خفتم » آتی نازل اولدی . بوتوجهیه کوره مال منیفی شویله اولور : « یتیملر حقنده عدالت ایتمه مکدن نصل قورقورسه کز ، قادینلر حقنده ده عدالت ایتمه مکدن اویله جه قورقوکده بالکز بردن درده قدر نکاح ایدوب بوندن زیاده سنی تحت نکاحکزه آلمایک ؛ اکر بردن زیاده سی بیننده ده عدالتی ایفا ایدمه مکدن خوف ایدرسه کز بردن زیاده سنی نکاح ایتیه ک ؛ یاخود الکزده بولسان جاریه ایله اکتفا ایدک . »

ابن جریر ، بونی نقل ایتدکن سوکره ، سعید بن جبیر ، سدی قتاده ، ابن عباسدن ، بونی تأیید ایددجک روایتلر ایراد ایدیور . ده سوکره ابن جریر دیورکه : ذکر ایتمش اولدیغ اقوالک اولامی بودر ؛ چونکه جناب حق ، برنجی آیتده حقسنر یر یتیملرک مالی یمکدن ، یاخود بشقه لرینک ماللریله قاریشدیرمقدن نهی بیسوردی . بوندن سوکرده یتیملرک مالی حقنده جناب حقندن قورقارق ظلمدن نصل واز کچدیلسه قادینلر حقنده ده الله دن اتقا ایدرک ظلم ایتملری واجب اولدیغنی ، بو بابده کی ظلم وجوردن قورتولمق نه صورتله اولاجغنی بیلدیردی . ابن جریرک مختاری اولان بوتوجهیه کوره آیت کریمه طوغریدن طوغری یه قادینلر حقنده عدالت و منکوحه نك عددنی تقلیل ایتک حقنددر ، اوحالده بوبابده کی کلام مقصود لذاته اولور ، بالذات بو مسئله ایچون نازل اولمش در .

لکن حضرت عائشه دن روایت ایدیلن وجهه کوره - که شیخ محمد عبده مرحومک اختیار ایتدیکی ده بودر - تعدد زوجات مسئله سی اصالة دکل ، بالتبع ذکر ایدلمش در ، مقصود اصلی یتیملره تعلق ایدن احکام شرعییه یی بیلدیرمک در . لکن بومسئله ده بالتبع ذکر ایدلمش در . « فان ظن . . . ! » آیت کریمه سی ده حضرت عائشه نك قولنی تأیید ایتمه کده در . خلاصه : بو آیت کریمه ، اویله ظن ایدلیدیکی کی ، طوغریدن طوغری یه تعدد زوجات ایله امر ایتیور ؛ بلکه مهر مثل و یرمکسزین یاخود مهر مثلی تنقیص ایدرک ، ماللرینبه طمعاً یتیملری تزویج ایتمکدن ، حقسنر یر اونلرک مالی یمک ، یاخود اونلرک ماللریله اولونجه یه قدر انتفاع ایتک مقصدیه و عیسی بولندیغنی یتیملری بشقه سنه تزویج ایتمه مک ، آرملرنده عدالتی کوزتمیه رنک بر چوق قادینلری تحت نکاحنده جمع ایتک صورتیه اونلره ظلم ایتمی کی زمان جاهلیته قادینلره ، یتیملره روا کوریلن مظلالمک ، حقسنر لکم ، ضلالتک هپسی کوکندن قلع اولنه جق شیلر اولدیغنه ارشاد ایدیور .

عروة بن الزبیرک حضرت عائشه دن نقلاً روایتنه کوره ، بو آیت نازل اولدقن سوکره ناس ، قادینلر حقنده حضرت پیغمبردن فتوا ایسته مشلر ؛ بونک اوزرینه « ویستفتونک فی النساء قل الله یفتیکم فیهن و ما یتلی علیکم فی الکتاب فی یتامی النساء اللاتی لاتؤتونهن ما کتب لهن و ترغبون ان تنکحوهن » آیت کریمه سی نازل اولمش در . حضرت عائشه نك بیاننه کوره « یتلی علیکم فی الکتاب » قول شریفندن

حق جناب پیغمبر صلی الله علیه وسلم بیلہ عمرینک صوک کونلرنده حضرت عائشہ یہ دیگر زوجہلرندن فضلہ میل ایدردی . فقط اونلرک رضاسی بولنقسزین اونی بر صورتله کنسینه تخصیص ایتزدی .

« اللهم هذا قسمي فيما املك فلا تأخذني فيما لا املك » بیوروردی . « هرکیم شوایکی آتی دقتله دوشونورسه یقیناً بیلیرکه : اسلامیتده تعدد زوجات، کنسینده پک شدتلی تضییق کوستریلین برشی در ؛ احتیاج حس ایتدکن صوکره عدالت ایددجکنه امین اولمق شرطیله مباح اولان ضرورتلردن بر ضرورت در . تعدد زوجات حقنه قرآن کریمده مذکور اولان بوقدر قیود و شرائط دوشونولورسه ا کلاشیلیرکه بوکون برچوق کیمسهلرده کوریلان تعدد زوجات، قطعاً مشروع دکل در ؛ چونکه شرعشریفک اعتبار ایتدیکی شرطلرمفقوددر . بونک ایچوندرکه : بر چوق یرده جاری اولان تعدد زوجاته ترتب ایدن مفسدتی دوشونلر ، « تعدد زوجاتک تعمم ایتدیکی امتی تربیه ایتک هیچ ممکن دکل در » حکمنی ویرمکده مضطر قالیورلر . زیرا بر ارککک ایکی قادینی بولنان اولرده - اکثریتله - نظام وانتظام یوقدر ؛ او اؤک هیچ برحالی مستقیم دکل در ؛ بلکه ارکک قادینلریله برلکده - صانکه هربرسی یکدیگرینه دشمن کی - اؤک افسادینه معاونت ایدر ؛ صوکره اولادلر میدانلرکله بعضیسی بعضیسنه دشمن اولورلر . بوصورتله تعددزوجاتک مفسدتی افراددن اولره ، اولردنده امته انتقال ایدیور .

« فی زماننا تعدد زوجاتدن تولد ایدن مصیبتلری ، فلاکتلری تفصیل ایددجک اولسهق مؤمنلرک توپلری اورپریردی . ازجهله سرقه ، زنا ، یلانچیلق ، خیانت ، جیانت ، مزورلک ، بلکه قتل ، حتی اولادک باباسنی ، بابانک اولادینی ، قادینک قوجهسنی ، ارکککده قاریسنی قتل ایتدی کی برچوق شیلر واقع در ؛ محاکمه ثابت در . »

بونلرک هپسی واقع اولمقله برابر بونلردن دین اسلام ، قرآن مبین ذره قدر لکهدار ایدیلهمز . مسلمانلرک خلاف شرع حرکتلرندن طولانی مسلمانلغی لوم ایتک طوغری دکل در . اگر تعدد زوجات ، قرآنک تعریف ایله دیکی دائره نی تجاوز ایتهمک شرطیله اولورسه بو صایدقلمزک هیچ برسی ده واقع اولماز ، تعدددن مضرت دکل ، بلکه منفعت کورولور ، نصلکه بعضی عائلهلرده کورلمکده در .

بعضیلری مقام اعتراضده دیورلرکه : قرآن ، بومسئله نی بویله ایفاسی مشکل بر چوق شرطلر ایله مشروط قیله جغه کلیاً منع ایله سه دهه ائی اولمازی ایدی ؟ بز دیرزکه : خیر ، اولمازدی ! چونکه بوقانون طبیعتیه مطابق دکل در . زیرا مقدماتده بیان ایدلیدی وجهله - حین ضرورتده - شرائطی جامع اولانلر ایچون تعدده توسل ایتک قانون طبیعتیه تمامیه موافق در . قرآنده فطرتیه ، طبیعتیه موافق اولارق کادیکی جهته بونی کلیاً منع ایتدی طوغری برشی اولمازدی .

کلهجک مقاله مزدهده عدالتک نه کی یرلرده لازم اولدینی ایضاح

آقسه کیلی احمد حمیدی

مقصد ، « وان ختم ان لاتقسطوا . . . » آیت کریمه سی در ؛ « وتر . غبون ان تنکحوهن » دن مقصوده ، نه ونده اولان یتیمه نک مالی ، جمالی خوشه کیتمدیکی وقت نکاحندن واز کیمه سی در .

مسئله نک پک واضح اولوب ایضاح وتفصیلدن مستغنی اولمسنه رغماً بز براز ده تفصیلده بولنه جغز .

استادالامام شیخ محمد عبده مرحوم دیورکه :

« تعدد زوجاتک ذکر ، یتیملرک - ولوکه زوجیت واسطه سیله اولسون - مالی یتیمدن نهی اوزرینه وارد اولان کلامک سیاقنده ذکر اولمش در . کویا جناب حق دیورکه : ای قوللرم ، یتیمه اولان زوجہ کزک مالی یتیمدن نفسکزده قورقو حس ایدرسه کز ، یتیمهلر ایله تزوج ایتهمک اوزریکزه لازم در . چونکه جناب حق ، یتیمه اولمانلردن دورددقدی ایله تزوج ایتهمک کزی مباح قیلمش ، سزلی یتیملردن مغنی قیلمش در . لکن ، ایکی ویاخود - درت دن زیاده اولماق اوزره - ده زیاده زوجهلر آرمسنده عدالت ایدمه مکندنده قورقار . سه کز ، یالکز بردانه التزام ایتهمک اوزریکزه واجب در .

« عدالت ایدمه مکدن قورقق ظنه ، شکه ، حتی توهمه ده شامل در . عدالت یاهمه جغنی ظن ایدر ، یاخود بوخصوصده شکه ، توهمه دوشرسه قورقیور دیمک در .

« مع مافیه شرعشریف ، وهمی عفو ومغفرت ایدر ، چونکه وهمه بوکی امور چوق دفعه معلوم اولماز . بناء علیه ، ایکی ویاخود دهه زیاده سنی تزوج ایتک کنسینده مباح اولان کیمسهلر ؛ بحق ایضای عدالت ایددجکنده نفسنه وثوق واعتمادی اولانلردر ؛ نفسنه اوقدر اعتمادی اولمکی ، علی وجه الکمال عدالتی ایضا ایددجکنده قطعاً ترددی اولمازی ؛ یاخود ترددی غایت ضعیف اولمی .

« فان ختم ان لاتعدلوا فواحدة » قولی ده « ذلک ادنی ان لا تعدلوا »

قولیله تعلیل ایدرک بر قادین ایله اکتفا ایتهمک عدم جوهره ، عدم ظلمه دهه یقین اولدینی بیلدیرور . مشروع اولمق ایچون ظلم وجوردن اوزاق اولمق لازم اولدینی کوستریور . بوايسه عدالتک شرطه ، عدالتی تحری ایتک واجب اولدینی تا کید ایتک در ؛ عدالتک غایت عزیز برشی اولدینی تنبیه در . آیت اخری ده ایسه « ولن تستطیعوا ان تعدلوا بین النساء ولو حرصتم » نه قدر سعی ایتسه کز قادینلر بیننده عدالت ایتهمه قدرتیاب اولمازسکز « بیورولیور . مع مافیه بو آیت کریمه ، میل قلبی ددی عدالتیه محمولدر ؛ قادینلر آرمسنده نه قدر چالیشسه کز قابل دکل عدالتی ایضا ایددجک دیمک ، قلباً بر طرفه اولان میلکزی چویره مزسکز دیمک در . اگر بویله اولمسهیدی اولکی آیتله بو آیتک مجموعی هیچ برصورتله تعددک جائز اولمدینی انتاج ایدردی .

« برده » فلا تمیلوا کل المیل فتذروها کالمعلقة » قولنک وجهی پکده ظاهر اولمازدی . فقط قلباً عدالتی ایضا ایدمه مک ، برینی اوربسندن دهه زیاده سهومک ایله مستحق عقاب اولماز ؛ چونکه جناب الله قلبک میلی کی طاقت بشر خارجنده اولان شیلری قوللرینه مغفرت ایدر .